

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-09

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-01-29, i. k. 2016-01859

Nauja redakcija nuo 2023-02-28:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL DAUGIAMEČIŲ GANYKLŲ ARBA PIEVŲ ATKŪRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. sausio 29 d. Nr. 3D-40
Vilnius

Vadovaudamasis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2022/648 ir 2021 m. gruodžio 2 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2022/1408, kuriuo dėl išankstinių išmokų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 2021/2115 ir (ES) Nr. 1308/2013 numatytas tam tikras intervencines ir paramos priemonės mokėjimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2021/2116 bei 2022 m. liepos 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2022/1317 kuriuo nustatomos nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 leidžiančios nukrypti nuostatos, susijusios su geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės 7 ir 8 standartų taikymu 2023 prašymų teikimo metais, Europos Komisijos gairių dokumentu dėl daugiamečių pievų nuostatų įgyvendinimo išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą (žalinimo išmokos) kontekste, dok. Nr. DS/EGDP/2015/02 rev 4FINAL, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1322 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos lėšas ir jų administravimo“ 3 punktu, Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakyму Nr. 3D-92 „Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo

bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“, kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais, kad pakeistos daugiamečių ganyklų arba pievų paskirties atkūrimo į ganyklas arba pievas administravimas ir kontrolė veiktų sklandžiai,

tvirtinu Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašą (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2016 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 3D-40
(2021 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 3D-872
redakcija)

DAUGIAMEČIŲ GANYKLŲ ARBA PIEVŲ ATKŪRIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2022/648 ir 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2021/2116 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 187), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2022/1408, kuriuo dėl išankstinių išmokų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 2021/2115 ir (ES) Nr. 1308/2013 numatytas tam tikras intervencines ir paramos priemones mokėjimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2021/2116, bei 2022 m. liepos 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2022/1317, kuriuo nustatomos nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/2115 leidžiančios nukrypti nuostatos, susijusios su geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės 7 ir 8 standartų taikymu 2023 prašymų teikimo metais, Europos Komisijos gairių dokumentu dėl daugiamečių pievų nuostatų įgyvendinimo išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio veiklą (žalinimo išmokos) kontekste, dok. Nr. DS/EGDP/2015/02 rev 4FINAL, Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-92 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Deklaravimo taisyklės), kitais Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, nustatančiais tiesioginės paramos žemės ūkio veiklos subjektams teikimo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

2. Aprašo tikslas – vykdant 2023–2027 m. Bendrosios žemės ūkio politikos tiesioginės paramos teikimo nuostatas ir atsižvelgiant į Deklaravimo taisyklių nuostatas, nustatyti reikalavimus dėl pakeistos paskirties daugiamečių ganyklų arba pievų (toliau – daugiametės pievos) atkūrimo į ganyklas arba pievas bei šių reikalavimų administravimo ir kontrolės nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Daugiamečių ganyklų arba pievų referencinis santykis** – 2018 m. deklaruotų daugiamečių ganyklų pievų plotų sumos ir bendro 2018 m. deklaruoto ploto gauti tiesiogines išmokas santykis, su kuriuo lyginamas daugiamečių ganyklų arba pievų einamųjų metų santykis.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

3.2. **Daugiamečių ganyklų arba pievų einamųjų metų santykis** – einamaisiais metais deklaruotų daugiamečių ganyklų arba pievų ploto ir bendro einamaisiais metais deklaruoto ploto gauti tiesiogines išmokas santykis.

3.3. **Daugiamečių ganyklų arba pievų einamųjų metų rodiklis** (toliau – daugiamečių pievų rodiklis) – rodiklis, gaunamas iš daugiamečių ganyklų arba pievų einamųjų metų santykio atėmus daugiamečių ganyklų arba pievų referencinį santykį, gautą skirtumą padalijus iš šio referencinio santykio ir rezultatą padauginus iš 100 proc.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Aprašo 1 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

DAUGIAMEČIŲ PIEVŲ ATKŪRIMO REIKALAVIMAI

5. Apraše aprašytos daugiamečių pievų atkūrimo tvarkos pagrindas – Žemės ūkio naudmenų geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (toliau – GAAB) reikalavimų, taikomų nuo 2023 metų, aprašas, patvirtintas atskiru žemės ūkio ministro įsakymu (toliau GAAB įsakymas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

6. Daugiamečių pievų atkūrimo bendrosios nuostatos:

6.1. reikalavimai atkurti suartas daugiameses pievas taikomi, jei daugiamečių pievų rodiklis Lietuvoje yra sumažėjęs daugiau kaip 5 proc. lyginant su referenciniu santykiu;

6.2. Apraše nustatyta daugiamečių pievų atkūrimo tvarka apima daugiameses pievas ir aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamas daugiameses pievas, nurodytas GAAB įsakymo 1 ir 9 GAAB standartuose.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

III SKYRIUS

DAUGIAMEČIŲ PIEVŲ ATKŪRIMO ADMINISTRAVIMAS IR KONTROLĖ

7. Nustačiusi, kad deklaruotų daugiamečių pievų plotai Lietuvoje sumažėjo daugiau nei nustatyta Aprašo 6.1 papunktyje, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) imasi šių veiksmų:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

7.1. iki einamųjų metų gruodžio 1 d. pagal deklaruotus duomenis apskaičiuoja, kokį daugiamečių pievų plotą reikia atkurti, kad nebebūtų viršyta 5 proc. leistina sumažėjimo riba;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

7.2. iki gruodžio 31 d. informuoja pareiškėjus, kurie, pagal trejų ankstesnių metų paraiškų duomenis, einamaisiais metais deklaruoja pasėlius, kurie buvo suarti ar kitaip pakeisti iš daugiamesės pievos į kitos rūšies pasėlius (pavyzdžiui, ariamąją žemę, sodus arba uogynus), bei interneto svetainėje paskelbia žemėlapi su nurodytais plotais. Tuo atveju, jei daugiamesė pieva buvo pakeista į kitos rūšies pasėlius, o vėliau žemė perduota kitam žemės valdytojui, naujasis žemės valdytojas perima visus su daugiamečių pievų atkūrimu susijusius įsipareigojimus, nurodytus Aprašo 8.1–8.6 papunkčiuose, jeigu pretenduoja gauti tiesiogines išmokas už deklaruojamus plotus.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

7.3. pareiškėjams pateikia tikslus nurodymus, kokį daugiamesės pievos plotą reikia atkurti:

7.3.1. atkūrimo reikalavimas taikomas plotams, kurie yra 0,1 ha arba didesni; nustatant neatitiktis paraiškoje kiekvienam įbraižytam laukui taikoma leistina įbraižymo paklaida. Ji skaičiuojama persidengiančiam laukui pagal formulę $0,75 \times P/10000$ (ha), čia: P – lauko išorinis perimetras metrais. Paklaida laukui negali būti didesnė kaip 1 ha;

7.3.2. atkūrimo reikalavimas taikomas tik tai deklaruojamų anksčiau buvusių daugiamečių pievų, tačiau pakeistų į kitos rūšies pasėlius, plotų daliai, kurią atkūrus į pievą būtų pasiekiamas Aprašo 7.1 papunktyje minimas tikslas – Lietuvos mastu nebevirsijama 5 proc. didžiausia leistina sumažėjimo riba. Ploto dalis, kurią pareiškėjas turi atkurti, apskaičiuojama pagal trejų ankstesnių metų paraiškų duomenis apie plotus, kurie buvo suarti ar kitaip pakeisti iš daugiamesės pievos į

kitos rūšies pasėlius, ir plotą, kurio reikia, kad GAAB įsakymo 1 standarte nurodytas santykis pakiltų aukščiau 5 proc. ribos. Pareiškėjai, kurie įpareigoti atkurti suartus anksčiau buvusius daugiamečių pievų plotus, pakeistus į kitos rūšies pasėlius, informuojami, kiek tiksliai jie turi pertvarkyti plotų į pievas, kaip tai nurodyta Aprašo 8.1 papunktyje;

TAR pastaba. 7.3.2 papunktis taikomas 2023 m. ir vėlesniais metais pateiktoms paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškoms.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-831](#), 2023-12-08, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23890

7.4. užtikrina šių plotų atkūrimo į pievas tų pareiškėjų, kurie įpareigoti iki kitų metų paraiškos pateikimo datos atkurti anksčiau buvusias daugiameses pievas, tačiau pakeistas į kitos rūšies pasėlius, kontrolę.

8. Pareiškėjas, kuris deklaruoja žemės ūkio naudmenų plotus, kurie iš daugiamečių pievų per ankstesnius trejus kalendorinius metus buvo pakeisti į kitos rūšies pasėlius, gavęs Agentūros nurodymą, privalo:

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

8.1. iki kitų metų paraiškos pateikimo datos atkurti suartos daugiametės pievos plotą toje pačioje vietoje arba iki kitų metų paraiškos pateikimo datos atkurti suartą daugiametę pievą kitame plote, kuriame pagal KŽS_DR5LT žemės ūkio naudmenų sluoksnį nėra nustatyta daugiametė pieva ar ganykla arba atkurti suartą daugiametę pievą kitame plote, kuris pagal 2023 metų paraiškų teikimo duomenis buvo nedeklaruotas, ir, kuriame pagal KŽS_DR5LT žemės ūkio naudmenų sluoksnį yra nustatyta daugiametė pieva;

TAR pastaba. 8.1 papunktis taikomas 2023 m. ir vėlesniais metais pateiktoms paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškoms.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-831](#), 2023-12-08, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23890

8.2. išlaikyti atkurtos daugiametės pievos plotą kaip daugiametės pievos bent 5 metus iš eilės;

8.3. atkurti tik tą pakeistos rūšies pasėlių, anksčiau buvusios daugiametės pievos ploto dalį, kuri pakeista į kitos rūšies pasėlių plotus, jei dalis daugiamečių pievų plotų pakeista į kitos rūšies pasėlių ir į kitus žemės plotus, nepatenkančius į kontrolinį žemės sklypą b11;

8.4. jei daugiametėmis pievomis paverčia ganyklą arba pievų iki 5 metų plotus (deklaruotus kodais GPŽ, GPA), – išlaikyti likusį skaičių metų, kad susidarytų penkeri metai iš eilės;

8.5. atkurtą plotą 5 metus deklaruoti pasėlio kodu AGP (jei daugiametėmis pievomis paverčiami ganyklą arba pievų iki 5 metų plotai (deklaruoti GPŽ, GPA kodais), – AGP kodu privalo deklaruoti likusį skaičių metų, kad susidarytų penkeri metai iš eilės);

8.6. iki kitų metų rugpjūčio 1 d. mobiliąja programėle „NMA agro“ pateikti atkurtų pievų nuotraukas iš skirtingų lauko vietų, kuriose aiškiai matytųsi atkurtos daugiamečių pievos ir bendras lauko vaizdas.

9. Nustačius, kad daugiamečių pievų rodiklis Lietuvoje sumažėjo daugiau kaip 5 proc. dėl miško įveisimo, atkūrimo reikalavimas nėra taikomas.

10. Nustačiusi, kad pareiškėjas suarė arba ėmė vykdyti ne žemės ūkio veiklą aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamos daugiamečių pievos plote, Agentūra visais atvejais (nesvarbu, ar Lietuvoje pasiekta didžiausia leistina daugiamečių pievų sumažėjimo riba, kaip tai nurodyta Aprašo 6.2 papunktyje, ar ne) informuoja pareiškėją, kad jis privalo toje pačioje vietoje atkurti daugiamečią pievą iki kitų metų paraiškos pateikimo datos.

11. Atkūrimo reikalavimas netaikomas, kai:

11.1. daugiamečių pievos buvo pakeistos į kitus žemės plotus, nepatenkančius į kontrolinį žemės sklypą b11 (namų valda, komercinės, visuomeninės paskirties žemė);

11.2. valstybės nuosavybės paimta žemė, kuri panaudota viešajam interesui ar visuomeniniams tikslams;

11.3. pagal reikalavimus daugiamečių pievos apsodinamos mišku, išskyrus trumpos rotacijos želdinius, kalėdines eglutes ar energetinius medžius;

11.4. daugiamečių pievos plotai nepertraukiamai 5 metus iš eilės buvo deklaruojamos DGI kodu (išskyrus kodą DGA);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

11.5. konkrečiam pareiškėjui nustatytas privalomas atkurti plotas yra mažesnis nei 0,5 ha.

TAR pastaba. 11.5 papunktis taikomas 2023 m. ir vėlesniais metais pateiktoms paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškoms.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [3D-831](#), 2023-12-08, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23890

12. Aplinkos atžvilgiu pažeidžiamos daugiamečių pievos atveju atkūrimo reikalavimas netaikomas tik Aprašo 11.2 ir 11.3 papunkčiuose numatytais atvejais.

13. Pareiškėjams, iki kitų metų paraiškos pateikimo datos neatkūrusiems daugiamečių pievų plotų, kaip nurodyta Aprašo 8.1–8.5 papunkčiuose, o aplinkosaugos atžvilgiu pažeidžiamos daugiamečių pievos atveju – iš karto, kai nustatomas faktas, kad pieva buvo suarta arba pakeista jos paskirtis, taikomos sankcijos už GAAB reikalavimų nesilaikymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-872](#), 2021-12-29, paskelbta TAR 2021-12-29, i. k. 2021-27460

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. 3D-40 „Dėl Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-108](#), 2023-02-27, paskelbta TAR 2023-02-27, i. k. 2023-03371

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. 3D-40 „Dėl Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-831](#), 2023-12-08, paskelbta TAR 2023-12-08, i. k. 2023-23890

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. sausio 29 d. įsakymo Nr. 3D-40 „Dėl Daugiamečių ganyklų arba pievų atkūrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo